

Itä-Suomen aluehallintoviraston korjausmääräys Pohjois-Savon hyvinvointialueelle pelastustoimen palvelutason huomattavien epäkohtien korjaamiseksi Siilinjärven Vuorelassa ja Toivalassa

Kokoltk 09.10.2025 § 83
239/00.01.02.04/2023

Valmistelija(t) pelastustoimen palvelualuejohtaja Paavo Tiitta puh. 044 718 8102,
paavo.tiitta(at)pshyvinvointialue.fi

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä pelastustoimi- ja turvallisuuspalveluiden toimialajohtaja

Päätösehdotus Kokonaisturvallisuuslautakunta valtuuttaa Pohjois-Savon pelastuslaitoksen antamaan vastineen Itä-Suomen aluehallintovirastolle kuulemiskirjeeseen liittyen.

Ennakkovaikutusten arviointi
Ei ennakkovaikutusten arvioinnin piirissä.

Toimivallan peruste Hallintosääntö § 44

Liitteet ja oheisaineisto
Esityslistan oheisaineistona:
- Itä-Suomen aluehallintoviraston korjausmääräys

Valmistelu Itä-Suomen aluehallintovirasto on antanut korjausmääräyksen Pohjois-Savon hyvinvointialueelle Pohjois-Savon pelastustoimen palvelutason huomattavien epäkohtien korjaamiseksi Siilinjärven Vuorelassa ja Toivalassa (ISAVI/9711/2025). Hallintopäätöstä tehtäessä on hallintolain (434/2003) mukaan varattava asianosaiselle mahdollisuus tulla kuulluksi. Selityksen antamatta jättäminen ei estä asian ratkaisemista. Pohjois-Savon hyvinvointialueella on mahdollisuus antaa kirjallinen selitys Itä-Suomen aluehallintovirastolle 31.10.2025 mennessä.

Aluehallintovirasto on antanut jo aiemmin, 5.10.2021 korjausmääräyksen pelastustoimen huomattavien epäkohtien korjaamiseksi Vuorelassa, Toivalassa ja Sorsasalossa. Korjausmääräyksen johdosta pelastuslaitos vuokrasi toimitilat Sorsasalosta ja perusti sinne kahden henkilöresurssin pelastusaseman, jonne sijoitettiin myös toiminnallisia huoltotöitä. Tiloissa ilmeni sisäilmaongelmia ja 24/7 toimintaa ajatellen rakenteellisia tilojen korjausratkaisuja, minkä vuoksi pelastuslaitos etsi itselleen uudet toimitilat Toivalan alueelta Tietäjäntie 5:stä. Toivalan pelastusasemalle siirryttiin toukokuussa 2024. Siilinjärven pelastusaseman valmistuttua Sorsasaloon toiminalliset

sammutusletkujen huoltoon liittyvät tehtävät siirrettiin Siilinjärven pelastusasemalle. Uusi Toivalan asemapaikka on hyvä alueen saavutettavuuden ja riskiruutujen osalta. Toivalan pelastusasema voidaan myös varsin pienillä muutostöillä muuttaa 24/7 toimivaksi pelastusasemaksi. Asema on toiminut päiväasemana, jonne henkilöstöresurssi on siirtynyt Itkonniemen asemalta.

Kuopion VPK:n kanssa on ollut sopimus, että he voivat miehittää hälytystehtäviin osallistumiseksi tarvittaessa Sorsasalon, sittemmin Toivalan pelastusaseman ja ottaa pelastusaseman kaluston käyttöön, mikäli asemalla ei ole miehitystä. Tämä on palvellut Kuopion VPK:n kaupungin pohjoispuolelta hälytyksiin tulevaa henkilöstöä.

Pohjois-Savon pelastuslaitoksen henkilöresurssiin on kohdistunut voimakkaita säästöpaineita vuosina 2024 ja 2025. Akuuttien poissaolojen ja myös pidempiaikaisten poissaolojen takia eri pelastusasemien vajaamiehitystä on täydennetty siirtelemällä pelastustoiminnan henkilöresurssia pelastusasemalta toiselle, jotta on voitu säilyttää pelastusasemien henkilöresurssien minimivahvuudet ja suorituskyky. Käytännössä valmiussirtojen tekeminen on ollut päivittäistä. Henkilöstöä on siirrelty erityisesti Kuopiosta, koska alueella on eniten pelastusasemia ja henkilöresurssia. Vuorela-Toivalan alueen hälytysmäärä on pääsääntöisesti vähäinen. Alueelle saadaan alle 15 minuutin joukkueen suorituskyky 1-tason pelastajilla, minkä vuoksi vajaamiehityksen paikkaamiseksi Vuorela-Toivalasta on siirretty resurssi takaisin Itkonniemelle, josta edelleen tasattu henkilöstöä muille pelastusasemille, mikäli valmiussirrot ovat tapahtuneet Kuopiosta.

Kesän 2025 Itä-Suomen aluehallintoviraston käynnin jälkeen valmiussirtojen sisäistä ohjeistusta on tarkennettu siten, että Toivalan pelastusasema pidetään mahdollisimman hyvin miehitettynä. Tarvittavat henkilöstön siirrot on toteutettu lähtökohtaisesti muilta asemilta. Alueen riskiruutujen saavutettavuus onkin nyt parantunut. Lisäksi on selvitetty Toivalan pelastusasemalle siirrettäviä huolto- ja korjaustöitä, sekä onnettomuuksien ehkäisyyn liittyviä tehtäviä, jotta asemalle saadaan lisää toiminnallisuutta, sekä pelastusaseman muuttamista 24/7 päivystäväksi asemapaikaksi.

Lisäksi on edelleen jatkettu ja kehitetty yhteistoimintaa Kuopion VPK:n kanssa siten, että Kuopion VPK voisi osallistua hälytyksiin kahdelta asemapaikalta, vaikka heidän varsinaiset toimitilansa siirtyivät uuteen toimipisteeseen Kylmämäkeen Kuopion kaupungin eteläpuolelle.

Uusi toimintavalmiusohje, joka otettiin käyttöön vuonna 2025 ja jonka mukaan arvioidaan ja suunnitellaan riskiruutujen edellyttämät toiminnalliset vaatimukset, pelastustoiminnan suorituskyky ja seuranta, tulee muuttamaan Vuorela-Toivala -alueen riskiprofiilia vuonna 2026. Koko aluetta tarkastellen riskiprofiili vaatimuksiltaan kevenee hieman.

Pelastuslaitos on seurannut alueen riskiruutujen saavutettavuutta jatkuvasti, sekä myös uuden toimintavalmiusohjeen tuomia muutoksia, ja on tietoinen, että uusi toimintavalmiusohje ei tule poistamaan saavutettavuusongelmia alueelta. Siksi pelastuslaitos jatkaa edelleen Toivalan pelastusaseman toiminnallista kehittämistä ja pelastusaseman resurssointia, joilla alueen riskiruutujen saavutettavuusajan vaatimukset saadaan täytetyiksi.